

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Соціальна політика – це система заходів держави, спрямованих на забезпечення добробуту громадян, узгодження їхніх інтересів, створення умов для реалізації соціального потенціалу, а також підтримання соціальної стабільності. Вона охоплює такі напрями, як соціальний захист, охорона здоров'я, освіта, зайнятість, демографічна політика та підтримка вразливих верств населення. В Україні соціальна політика має відповідати принципам соціальної держави, закріпленим у Конституції, де держава зобов'язується гарантувати соціальні права громадян.

Соціальна політика є складовою внутрішньої політики держави. Вона спрямована на забезпечення добробуту громадян через надання їм можливості отримати необхідні матеріальні, культурні та духовні блага. Соціальна політика є методом державного регулювання ринкової економіки шляхом розподілу і перерозподілу суспільних благ та розбудови відносин між працівниками при їх створенні [1].

Соціальна політика є важливим елементом забезпечення соціальних стандартів прийнятих в рамках держави. Тобто до основних завдань соціальної політики відноситься забезпечення певного рівня соціального захисту, що відповідає основним правилам та принципам соціального забезпечення на рівні держави [2].

Політика держави повинна бути спрямована як на соціальне забезпечення, соціальну допомогу, житлові програми, охорону здоров'я, освіту, так і на підтримку соціально орієнтованих сфер діяльності, зокрема харчову та легку промисловість. Актуальним завданням є цифровізація роботи соціальних служб з метою створення комфортних умов отримання соціальної допомоги людям, які її потребують. Соціальна політика вирішальною мірою впливає на стратегію конкуренції держави на світовому ринку та конкурентоспроможність національної економіки, так як забезпечує розвиток людського потенціалу, соціальну стабільність у суспільстві, покращення інвестиційно-інноваційного клімату в країні.

Соціальна політика України перебуває під значним тиском унаслідок воєнних дій, економічної нестабільності та загострення демографічних проблем. У цьому контексті основними напрямками соціальної політики України є такі:

- соціальний захист;
- охорона здоров'я та освіта;
- зайнятість та ринок праці;

- демографічна політика;
- соціальні послуги.

Для вдосконалення соціальної політики України необхідно здійснити:

- посилення адресності виплат;
- збільшення фінансування освіти та охорони здоров'я;
- стимулювання зайнятості;
- розвиток електронних реєстрів та впровадження сучасних технологій для моніторингу соціальних виплат.

Отже, соціальна політика України має значний потенціал для забезпечення добробуту громадян, але стикається з численними викликами: економічною нестабільністю, війною, демографічною кризою та нерівністю у доступі до соціальних послуг. Для її вдосконалення необхідно посилити адресність виплат, збільшити фінансування освіти та охорони здоров'я, стимулювати зайнятість і демографічний розвиток. Цифровізація та міжнародна співпраця можуть стати ключовими інструментами для модернізації соціальної сфери. У контексті європейської інтеграції Україні варто адаптувати кращі практики країн ЄС, зберігаючи при цьому соціальну орієнтацію, закріплену в Конституції.

Список використаних джерел

1. Бондаренко С.М., Бугас Н.В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1981>.
2. Павлова О. Особливості соціальної політики в умовах воєнного стану в Україні. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2023. №26 (6). С. 122-126.
3. Коваль О.П., Власенко Р.В. Нова соціальна політика як шлях до відновлення людського капіталу. *Український соціум*. 2023. №3. С. 126-136.
4. Закон України «Про соціальні послуги». 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.